

Označování vín vyráběných pro bohoslužebné účely

Josef Kotásek
Masarykova Univerzita
Právnická fakulta

Kontakt:
kotasek@law.muni.cz

Náboženská pravidla týkající se vín

- Zvláštní požadavky na způsob výroby a prodej, často diametrální odlišnosti u jednotlivých církví
- Souvislost s hygienickými předpisy a enologickými zásadami, odkazy (nepřímé) na světské předpisy
- Veskrze reálné a zpravidla rozumné požadavky, respekt před „normativní silou fakticity“, často jen nominální ambice
- Relativně jednoduchá možnost obcházení předpisů, „vedlejší cesty“
- Z pohledu znalců vín obvykle nezajímavé
- Soutěžně vysoce relevantní

Právní úprava

- Horenská práva
- Falkenštejnský řád
- Židlochovický x Mikulovský horenský řád
- Zákon o přípravě a podávání nápojů vínu podobných ze dne 21. července 1880 + nařízení ze dne 16. září 1880
- První vinařský zákon ze dne 12. dubna 1907
- Vyhl. min. výživy ze dne 18. ledna 1950
- ČSN č. 567741
- Zák. č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby
- Zák. č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství
- Zák. č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství

Aktuální právní úprava

Zák. č. 321/2004
Sb., zákon o
vinohradnictví a
vinařství, § 16 VI

Na etiketě vína lze uvést, že splňuje požadavky pro účely církví a náboženských společností, například, že jde o mešní víno, košer víno apod., pokud byl vydán písemný souhlas příslušné církve nebo náboženské společnosti s uváděním takto označeného vína do oběhu; bez předchozího písemného souhlasu příslušné církve nebo náboženské společnosti je zakázáno uvést takto označené víno do oběhu.

Mešní víno

- Význam toliko v římskokatolické církvi
- Víno používané při eucharistii jako krev Páně
- Důvody pro zavedení kategorie mešních vín
- Původně připuštěno toliko červené víno, papež Sixtus IV (1478) povolil užití bílých vín – ty nyní dominují
  - „Blut-Wunder“
  - Hygienické a estetické důvody
- Codex Juris Canonici, Canon 924 § 3
- Problémy s použitím moštu
  - Aramejšťina nezná mošt ☺
- Fortifikovaná vína povolena, praktické důvody
- Marketingová studie zadaná římskokatolickou církví
  - V SRN ročně 753.360 litrů vína
  - Den/mše/35 ml vína

Mešní víno v CIC

- Kodex kanonického práva, kánon 924 CIC (1983):

Obřady slavení eucharistie

Kán.924

§ 1. Posvátná eucharistická mešní oběť se musí slavit za použití chleba a vína, do něhož se přimísí maličké množství vody.

§ 2. Chléb musí být čistě pšeničný a čerstvě připravený, aby nebylo nebezpečí zkažení.

§ 3. Víno musí být přírodní z vinné révy a nezkažené.

- Není nutné označení vína jako vína mešního

Mešní víno v liturgické instrukci

- *Redemptionis Sacramentum*

[50.] The wine that is used in the most sacred celebration of the Eucharistic Sacrifice must be natural, from the fruit of the grape, pure and incorrupt, not mixed with other substances. During the celebration itself, a small quantity of water is to be mixed with it. Great care should be taken so that the wine intended for the celebration of the Eucharist is well conserved and has not soured. It is altogether forbidden to use wine of doubtful authenticity or provenance, for the Church requires certainty regarding the conditions necessary for the validity of the sacraments. Nor are other drinks of any kind to be admitted for any reason, as they do not constitute valid matter.

Trh s mešními víny

Na obr. „Rakouské mešní víno Prinz Stefan je podle mnohých kněží vůbec nejlepším mešním vínem na trhu. Na výstavách mešních vín na Velehradě získává každoročně vysoká ocenění“.

www.sacrum.cz

SACRUM - hostie, mešní víno, kadídlko, křestní roušky, křestní svíce - Mozilla Firefox

Šoubor Úpravy Zobrazit Historie Záložky Nástroje Nápověda

http://www.sacrum.cz/

BKC Centrum mBank Seznam Cestou domů Tradiční čínská medicína Patentní medicína Rehaprofi

SACRUM
Křesťanský obchod

ZASÍLAT NOVINKY A AKCE

Chcete-li být dobře a pravidelně informováni o naší nabídce, přihlašte se k odběru novinek e-mailem

[Přihlásit](#)

ÚVODNÍ STRANA OBCHOD ZPRÁVY ZÁKAZNICKÉ VÝHODY INFORMACE KONTAKT

ZBOŽÍ

HOSTIE
KADIDLO
KŘESTNÍ ROUŠKY
MEŠNÍ VÍNO
SVÍCE
UHLÍKY

CELOROČNÍ OBJEDNÁVKA

Objednejte si pravidelné zasílání

- hostií
- mešního vína

50% SLEVA na poštovném

1x za měsíc či jinak často dle libosti

DOPORUČUJEME

 Uhlíky 35 mm 33 Kč	 Křestní svíčka luxusní 195 Kč	 Hostie velké 87 Kč	 Kadídlo David 120 Kč
---------------------------	--------------------------------------	---------------------------	-----------------------------

[Obsah košíku](#)

Váš košík je prázdný

PŘIHLÁŠENÍ

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVY

Hotovo

Microsoft PowerPoi... SACRUM - hostie, ...

CS 7:28

Košer vína

Kosher (košer, kašr) - obecně znamená soulad postupů přípravy a výroby (jidel a nápojů) se židovskými předpisy;

při výrobě lze používat jen produkty certifikované rabinátem;

zákaz pomocných živočišných produktů (želatina, kasein);

na přípravě košer vína se mohou během celého procesu výroby od dovezení hroznů do vinařství až po otevření a rozlévání podílet jen zbožní Židé; pokud s vínem manipuluje někdo jiný, přestane být víno ve smyslu náboženských předpisů košer - v případě, že jde o víno nepasterizované (Not/Non Mevushal).

Passover (Kosher for Passover, Pesach) - označení pro košer víno vhodné i pro použití během oslav židovského svátku Pesach; víno nepřišlo do styku s obilím, chlebem nebo produkty vyrobenými z kynutého těsta.

Výrobní postupy

Orlach (orlah) - jedním z předpokladů výroby košer vína ve Svaté zemi je, že první tři roky se réva nesmí využít k produkci vína (panenská sklizeň není povolena).

Šmitach (shmittah) - vinice má každý sedmý (šabatový) rok ponechána ladem.

Kilai Ha'Kerem - zákaz mísení druhů; je zakázáno pěstování jiné plodiny mezi révou.

Terumot a Ma'aserot - symbolický obřad, při kterém se 1% vína vylévá.

Mevushal (M'vushal) - pasterizované košer víno; s láhvemi vína mohou manipulovat i Nežidé.

Mešní vína před soudem

Spor mezi Českou biskupskou konferencí
a společností Arcibiskupské vinné sklepy Kroměříž

Kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 5.
2007, sp. zn. 5 Ca 350/2006

Argumenty stěžovatele

- římskokatolická církev je účastník hospodářské soutěže
- nerovnost mezi subjekty, konflikt zájmů, nekalá soutěž, zneužití dominance
- omezuje ostatním soutěžitelům přístup na trh v sekulární zemi
- mešní víno je předmětem neomezeného obchodu
- vnitřní autonomie náboženské společnosti nemůže vést k monopolizaci určité tržní komodity
- rozhodnutí církve musí podléhat přezkumu
- označení „mešní“ víno nedokáže odlišit katolický ritus ve všech jeho druzích
- v obdobných případech (kříže, hostie, obrazy svatých) církev také nemůže ustanovit monopol
- primárním a hlavním účelem mešního vína již není jeho využití při liturgiích, ale dosažení zisku

Mešní vína u NSS

Odepření České biskupské konference vydat souhlas k označení vína uváděného do oběhu jako „*mešní víno*“ ve smyslu § 16 odst. 5 zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví. Smysl tohoto souhlasu totiž spočívá primárně v informaci o tom, že dané víno smí být používáno při bohoslužbě, a je proto věcí samotné církve, jaké podmínky pro to stanoví. Církev římskokatolická v tomto případě nerozhoduje jako orgán veřejné správy a odepřením souhlasu nemůže být zasažené subjektivní právo žádné osoby.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2008
2 As 54/2007-94, publikovaný pod č. 1556 ve Sbírce rozhodnutí
Nejvyššího správního soudu č. 5/2008, str. 459